

SIA „PARS TERMINĀLS”

Informatīvais materiāls sabiedrībai

Šis informatīvais materiāls paredzēts SIA „PARS TERMINĀLS” termināla Tvaika ielā 7a, Tvaika ielā 9 un Kundziņsalā, Rīgā (turpmāk – objekts) apkārtņē dzīvojošajiem iedzīvotājiem un reģistrētajiem komersantiem. Šis materiāls ir izstrādāts, lai informētu par nepieciešamo rīcību rūpnieciskas avārijas gadījumā objektā un paredzētiem aizsardzības pasākumiem.

Objektam piemēro Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumu Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” prasības un tas klasificējams kā augstāka riska līmeņa objekts. Objekta atbildīgā persona ir izpilddirektors Oļegs Budovičs. Objekta īpašnieki – divas juridiskas personas un divas fiziskas personas.

Objekts ir sagatavojis, regulāri uztur un iesniedz atbildīgajām institūcijām aktuālo obligāto dokumentāciju - Valsts vides dienestam “Iesniegums par bīstamajām vielām objektā”, informāciju par B kategorijas piesārņojošu darbību, ko regulē atļauja Nr. RI14IB011; Vides pārraudzības valsts birojam “Drošības pārskats”; Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam “Civilās aizsardzības plāns”.

Objekta saimnieciskā darbība ir saistīta ar gaišo naftas produktu un industriālo eļļu pārkraušanu, izmantojot dzelzceļa transportu un tankkuģus, un minēto produktu uzglabāšanu virszemes rezervuāros. Papildus, aviācijas degviela tiek pārkrauta autocisternās turpmākai piegādei klientiem. Industriālo eļļu pārkraušanas tehnoloģijas nodrošināšanai objektā izmanto un uzglabā sašķidrinātu naftas (propāna-butāna) gāzu maisījumu (turpmāk – SNG).

Bīstamo ķīmisko vielu raksturojums

- **Dīzeļdegvielas grupas produkti – dīzeļdegviela, katalītiskā gāzeļa, krāšņu kurināmais, dīzeļdegviela kuģiem, biodīzeļdegviela**

3. bīstamības kategorijas uzliesmojoši šķidrums. Šīs grupas vielas ir gaistoši šķidrums, vieglāki par ūdeni, ūdenī nešķīst. Virs šķidruma virsmas var veidot uzliesmojošu tvaiku un gaisa maisījumu. Bīstamas īpašības – uzliesmojošs, kaitīgs, kancerogēns, toksisks ūdens organismiem. Simptomi un iedarbības sekas – sausina ādu, izraisa dermatītus, kairina gļotādu un acis, reibonis, nelabums, galvas sāpes, iespējama eiforija, gremošanas trakta iekaisums, aknu un nieru bojājumi, ietekme uz centrālo nervu sistēmu.

- **Benzīna grupas produkti – benzīns, ligroīns (naftā)**

1. bīstamības kategorijas uzliesmojoši šķidrums. Šīs grupas vielas ir gaistoši šķidrums, vieglāki par ūdeni, ūdenī nešķīst. Tvaiki smagāki par gaisu un uzkrājas zemākajās vietās. Pie noteiktas benzīna tvaiku koncentrācijas gaisā var veidoties sprādzienbīstama vide. Bīstamas īpašības – īpaši viegli uzliesmojošs, kairinošs, kancerogēns, toksisks ūdens organismiem, izraisa ģenētiskus bojājumus. Simptomi un iedarbības sekas – sausina ādu, izraisa dermatītus, kairina gļotādu un acis, reibonis, nelabums, galvas sāpes, iespējama bezsamaņa.

- **Aviācijas degvielas (petrolejas) produktu grupa – reaktīvā degviela JET A-1, aviācijas tehniskā degviela, petroleja, reaktīvā degviela RT**

3. bīstamības kategorijas uzliesmojoši šķidrums. Šīs grupas vielas ir bezkrāsaini, ūdenī mazšķīstoši šķidrums. Bīstamas īpašības – uzliesmojošs, kairinošs, kancerogēns, toksisks ūdens organismiem, izraisa orgānu bojājumus. Simptomi un iedarbības sekas – reibonis, uzbudinājums, eiforija, apziņas un koordinācijas traucējumi, nelabums, galvas sāpes, iespējama pneimonija, sausina ādu, izraisa acu asarošanu, aknu un nieru darbības traucējumi.

- **Šķīdinātāji, naftas parstrades frakcijas – L-tipa šķīdinātājs, pirolīzes kondensāts, pirolīzes sveķi, alkilāts, absorbents**

2. bīstamības kategorijas uzliesmojoši šķidrums, izņemot pirolīzes sveķus, kas ir 3. bīstamības kategorijas uzliesmojošs šķidrums. Šīs grupas vielas ir gaiši dzelteni vai brūni šķidrums ar asu, specifisku aromātu, ūdenī praktiski nešķīstošas. Bīstamas īpašības – viegli uzliesmojošs, kairinošs,

kancerogēns, toksisks ūdens organismiem, izraisa ģenētiskus bojājumus. Simptomi un iedarbības sekas – var izraisīt redzes pasliktināšanos, sausina ādu, izraisa elpas trūkumu, nieze, sarkana āda, kairina gļotādu un acis, asarošana, ķīmiskā pneimonija, rada aknu-nieru bojājumus, gremošanas trakta iekaisumus.

Citas vielas:

- **Bioetanol, etanols, denaturets etanols**

2. bīstamības kategorijas uzliesmojoši šķidrums. Šīs grupas vielas ir bezkrāsaini ar alkohola specifisku aromātu, šķīstošas ūdenī. Narkotiskas iedarbības vielas. Var izraisīt hronisku alkoholismu. Ilgstosa ekspozīcija var izraisīt aknu, nieru un sirds bojājumus. Hroniska ietekme var izraisīt nelabvēlīgu ietekmi uz reproduktīvo sistemu un augļa attīstību.

- **Propāna-butāna gāzu maisījums**

1. bīstamības kategorijas uzliesmojošs maisījums - īpaši viegli uzliesmojoša gāze zem spiediena. Šķidra produkta izplūšana rada ugunsdrošības draudus un eksplozīvu gaisa maisījumu. Smagāka par gaisu – uzkrājas zemās vietās. Sašķidrinātai gāzei ir smacējosa iedarbība. Saindējuma simptomi var izpausties, ka īslaicīgs narkotiskais efekts: iespējams reibonis un reibuma sajūta, vājums, koordinācijas traucējums, temperatūras samazināšana, pulsa paaugstināšana, slikta dūša. Smagas saindēšanas gadījumā izsauc samaņas zaudēšanu.

Informācija par rūpnieciskas avārijas bīstamību un riska faktoriem

Liela apjoma bīstamo vielu noplūdes gadījumā objekta apkārtnē var izplatīties spēcīgs naftas produktu vai SNG aromāts. Ugunsgrēka gadījumā izplatīsies siltumstarojums un degšanas produkti (kvēpi un dūmi).

Pastāv sekojoši rūpnieciskas avārijas bīstamības izpausmes veidi un scenāriji - naftas produktu vai SNG noplūdes gadījumā var rasties :

- sprādzienbīstama vide;
- vides, tajā skaitā, grunts un akvatorijas piesārņojums;
- toksiska vide;
- ugunsgrēks;
- sprādziens.

Riska novērtēšanas rezultātā augstākās avāriju riska varbūtības ir identificētās naftas produktu noliešanas procesam uz dzelzceļa estakādes un autocisternu uzpildes punktā, bet SNG aprītē - SNG noliešanas no autocisternām uz pazemes SNG spiedvertnēm laikā.

Autocisternu noliešanā avārijas situācijas ar produkta noplūdi un degšanu vai sprādzienu var veidoties, notiekot tehnoloģiskajam procesam, jo uzpildītas autocisternas teritorijā netiks uzglabātas. Iespējamo ietekmi uz cilvēka veselību, dzīvību, īpašumu un vidi avārijas situācijas ir šādi:

- toksiska iedarbība - lielu koncentrāciju ieelpošana var ietekmēt centrālo nervu sistemu, ko raksturo nelabums, galvassāpes, reibonis, koordinācijas traucējumi, temperatūras pazemināšanas, pulsa palielināšanās, klepus.
- Sprādziens un parsplēdes – iekšējo orgānu bojājums, ēku un būvju daļēja sabrukšana, apkārtnes teritorijas iespējamā aizdegšanās.

Minēto procesu iekārtas nodrošinātas ar atbilstošām uguns aizsardzības iekārtām un sistēmām. SNG rezervuāri izbūvēti kā pazemes tipa rezervuāri ar noteikto aizsargjoslu, arī spiedvertnes savienojšie cauruļvadi ir pazemes tipa. Šāds risinājums izslēdz spiedvertnes uguns lodes avāriju scenāriju, tiek pazemināta pilna vai daļēja tehnoloģiskas vienības sabrukuma avārijas atgādīšanās iespējamība.

Tomēr rūpnieciskas avārijas vai ugunsgrēka gadījumā tuvākos dzīvojamus namus varētu sasniegt dūmi ar kvēpiem, radot cilvēkiem diskomfortu.

Avārijas sekas (piemēram, naftas produktu tvaiki, smakas, dūmi, siltumstarojums) var būt atkarīgas no izplūdušo gaišo naftas produktu/SNG daudzuma, noplūdes intensitātes un vietas, no meteoroloģiskajiem apstākļiem un citiem faktoriem.

Objekts pastāvīgi īsteno preventīvos pasākumus iespējamo avāriju varbūtības un seku samazināšanai. Rūpnieciskas avārijas gadījumā avāriju seku likvidēšanu veiks objekta personāls sadarbībā ar specializētām līgumorganizācijām un to piesaistītajiem resursiem, kā arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu (turpmāk – VUGD). Objekts nodrošināts ar ugunsdzēsības un citiem materiāltehniskajiem resursiem pietiekamā apjomā, lai rūpnieciskās avārijas gadījumā veiktu avārijas likvidēšanas un ierobežošanas pasākumus.

Apdraudētās teritorijas iedzīvotāju, iestāžu un komersantu brīdināšana avārijas gadījumā

Objektā ir stingri noteikta iekšējā un ārējā trauksmes un apziņošanas kārtība avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā. Objekta apsardze veic avāriju apziņošanas shēmā norādīto valsts institūciju un iestāžu apziņošanu.

Objekta teritorijā ir uzstādītas trauksmes sirēnas (dzirdamas visā objekta teritorijā). Sirēnas ir paredzētas vispārējās trauksmes izziņošanai rūpnieciskas avārijas gadījumā. Rūpnieciskās avārijas gadījumā objektā tiks iedarbinātas trauksmes sirēnas. Dzirdot objekta teritorijā ieslēgtu trauksmes sirēnu, pievērsiet uzmanību notiekošajam uzņēmuma teritorijā un apkārtnē. Apdraudējumu gadījumā netuvoties objektam! Rīkojieties atkarībā no situācijas un saskaņā ar zemāk norādītajiem ieteikumiem rīcībai avārijas gadījumā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem.

Iedzīvotāju operatīvai apziņošanai, atkarībā no avārijas bīstamības pakāpes, var tikt izmantoti operatīvo dienestu transportlīdzekļi ar skaļruņiem, kas brīdinās un informēs apdraudētajā zonā esošos cilvēkus par draudiem un sniegs informāciju par aizsardzības pasākumiem un evakuācijas kārtību.

Blakus esošus uzņēmumus par rūpnieciskas avārijas draudiem apsardzes darbinieki informē telefoniski.

Vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu tālr. numurs – 112

Rīcība avārijas gadījumā un aizsardzības pasākumi

Avārijas gadījumā aicinām ievērot operatīvo dienestu rīkojumus un prasības!

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde

Rīcība, atrodoties telpās

Aizveriet un noblīvējiet logus un durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus, nosūces mehānismus un izslēdziet ventilatorus, kondicionierus. Ja ir aizdomas par sprādzienbīstamu tvaiku koncentrāciju veidošanos telpās – neizmantojiet atklātu uguni un elektroierīces.

Aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojot ūdenī samērcētus vates-marles apsējus, citus vairākkārt salocītus aizsargapsējus no gaisu caurlaidīga materiāla vai Jūsu rīcībā esošu respiratorus ar speciāliem filtriem.

Ja iespējams, pārliecinieties, vai Jūsu kaimiņi zina par avāriju un prot atbilstoši rīkoties. Drošās telpas atstājiet tikai pēc atbildīgo pašvaldības vai valsts institūciju paziņojuma saņemšanas. Pēc avārijas seku likvidēšanas, atveriet logus, lai izvēdinātu telpas.

Rīcība, atrodoties ārpus telpām

ZIŅOT

VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTS – 112

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests - 113

Valsts policija - 110

Ziemeļu rajona Pašvaldības policijas dežūrdaļa - 00 371 67105706

Nelietojiet atklātu uguni, pārtrauciet jebkurus uguns darbus!

Saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot naftas produktu smaku, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi dodieties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš jums pūstu no sāniem). Neejiet dūmu vai ķīmisko vielu tvaiku miglas virzienā. Atgriezieties tikai pēc operatīvo dienestu atļaujas.

Ja Jums ir apgrūtināta elpošana, samērcējiet jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ūdenī un elpojiet caur to. Ja tas nav iespējams, centieties aizturēt elpu vai veikt īsas, seklas ieelpas. Ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, vērsieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet neatliekamo medicīnisko palīdzības dienestu pa tālruni – 113 vai 112.

Ugunsgrēks objekta teritorijā

Rīcība

Saņemot brīdinājumu par ugunsgrēku vai liela piedūmojuma gadījumā, aizveriet un noblīvējiet logus, ventilācijas lūkas, dūmvadus. Spraugas durvīs noblīvējiet ar samitrinātu audumu. Ja tas nav iespējams, steidzīgi dodieties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem).

Evakuācija no dzīves vietas

Ja nepieciešama operatīva un īslaicīga evakuācija, ņemiet līdz personu apliecinošus dokumentus (pase, ID karte), naudu, bankas kartes, mobilo telefonu, tā lādētāju, portatīvo radioaparātu ar baterijām un medikamentus, ja tos nepieciešams lietot regulāri. Pirms evakuācijas noslēdziet elektropadevi, gāzes un ūdens padevi mājā. Paziņojiet kaimiņiem par izziņoto evakuācijas nepieciešamību un palīdziet bērniem, invalīdiem un vecākiem cilvēkiem sagatavoties evakuācijai.

Plašāka informācija par iedzīvotāju rīcību avārijas gadījumā pieejama VUGD mājas lapā:
http://vugd.gov.lv/lat/drosibas_padomi/vai_tu_zini_ka_rikoties_arkartas_gadījumos_

Objekta avārijatavība

Objekta drošības sistēmas politika ir vērsta uz avāriju nepieļaušanu un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu. Objekta konstrukcijas, iekārtas un drošības sistēma tiek uzturēta atbilstoši likumdošanas aktu prasībām. Nepārtrauktu objekta uzraudzību nodrošina apsardzes dienests.

Objekts ir nodrošināts ar nepieciešamajām aizsardzības sistēmām rūpniecisku avāriju novēršanai, kā arī citiem resursiem (ugunsdzēsības līdzekļiem, transporta līdzekļiem, trauksmes un sakaru līdzekļiem, individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, pirmās palīdzības līdzekļiem u.c.) preventīvo pasākumu īstenošanai, kā arī rīcībai rūpnieciskās avārijas gadījumā.

Darbinieki ir apmācīti darba aizsardzības, ugunsdrošības, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomās un prot rīkoties avāriju situācijās.

Sadarbība ar glābšanas un citiem operatīvajiem dienestiem

Objekta civilās aizsardzības plānā paredzēta sadarbība ar glābšanas un operatīvajiem dienestiem gan normālā darba procesā, gan avārijas gadījumā. Sakariem ar atbildīgajiem dienestiem paredzēts izmantot gan stacionāros, gan mobilos tālruņus. Dienestu informēšanai avāriju gadījumos izstrādāta speciāla apziņošanas shēma. Iespējamo avāriju gadījumā paredzēts piesaistīt:

- VUGD;
- Valsts policiju;
- Pašvaldības policiju;
- Rīgas brīvostas policiju;
- Valsts vides dienestu;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu;
- Valsts darba inspekciju.

Papildus informācija

Papildus informāciju par objektu var iegūt, apmeklējot objekta interneta mājaslapu <http://www.parsterminal.lv>.

Detalizētu informāciju par objekta riska novērtējuma rezultātiem, iespējamo avāriju seku izplatību, kā arī pārskatu par neatliekamajiem pasākumiem rūpniecisko avāriju gadījumos objektā, kas veicami katra scenārija avārijas ierobežošanai, kontrolei un tās eskalācijas nepieļaušanai, var iegūt, iepazīstoties ar objekta Drošības pārskatu, kas atrodas uzņēmumā Tvaika ielā 7a, Rīgā un ir brīvi pieejams interesentiem pie uzņēmuma vides aizsardzības speciālista darba dienās no 9:00 līdz 17:00, iepriekš piesakoties pa tālruni 66155335. Ar objekta Civilās aizsardzības plānu var iepazīties pie uzņēmuma ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera darba dienās no 9:00 līdz 17:00, iepriekš piesakoties pa tālruni 67162473. Informācija par ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu pieejama VUGD tīmekļvietnē <https://vugd.gov.lv/files/normakti/PARS%20TERMINALS.pdf>.

Ja Jūs gribat personīgi būt informēts(i) avārijas gadījumā lūdzu pieteikties pa dienakts tālruni 67162499.